

MIK MAK

Editie 32
Herfstnummer
2025

clubblad voor
MIKMAKERS

De beste opruimers
in de natuur

MikMak op
Instagram!

Op wijk safari
In Oss

VIJF HEEL GOEDE REDENEN

Waarom je vrienden en vriendinnen ook lid van MikMak moeten worden:

- 1 Omdat jij lid bent. Duh...
- 2 Ze krijgen een gaaf starterspakket.
- 3 Ze krijgen vier keer per jaar het MikMak-clubblad.
- 4 Ze mogen gratis naar MikMak-events.
- 5 Jullie zitten gezellig in hetzelfde team!

Wil jij hier de volgende keer staan? Stuur dan je leukste foto in je MikMak-outfit én vijf vingers in de lucht naar: mikmak@oss.nl!

EN JULLIE MAKEN JE BUURT NATUURLIJK SCHONER!

Waar wacht je nog op? Ga naar www.mikmakkers.nl en meld je vrienden en vriendinnen aan. Het lidmaatschap is gratis voor kinderen van 5 t/m 12 jaar.

UitgeMikMakt?

Jammer! Hopelijk heb je een leuke tijd gehad als MikMakker. Afmelden is eenvoudig. Stuur een mail naar mikmak@oss.nl. Je MikMak-spullen kun je inleveren bij de gemeentewerf (adres: Singel 1940-1945, nummer 300). Daar maken wij nieuwe MikMakkers blij mee. Superbedankt voor je inzet!

Clubblad voor MIKMAKKERS

De robothond komt er weer aan 4

MikMakkers op wijk safari 6

De beste opruimers in de natuur 8

MikMak op Instagram 9

Supersnel statiegeld storten 11

Interview met de nieuwe burgemeester 12

MikMakkers in actie 14

Vriendenboekje 16

Herfst doe-pagina 18

Strip 20

Dit clubblad is speciaal voor alle leden van MikMak, de club voor kinderen van 5 t/m 12 jaar die de strijd aangaan met zwerfafval in hun buurt. Lid worden is gratis, kijk op www.mikmakkers.nl.

De volgende uitgave verschijnt in de winter.

Redactie: Texpert • Ontwerp: Circa Twee • Drukwerk: Wihabo • Verspreiding: depositBode
MikMak is een initiatief van de gemeente Oss • mikmak@oss.nl • tel. 14-0412

AGENDA

World Cleanup Day

Het is weer bijna World Cleanup Day! Een dag waar we altijd naar uitkijken. Want dan gaan over de hele wereld mensen de straat op om zwerfafval op te ruimen.

Dit jaar is de dag op zaterdag 20 september. Help jij ook mee om onze wereld een beetje schoner te maken? Trek dan je hesje aan en neem je afvalknipper mee. Dan ziet iedereen dat je MikMakker bent. Succes!

We maken de kermis Lith schoon!

Een bericht voor alle MikMakkers in Lith (en ook uit andere dorpen)! Helpen jullie mee om het kermisterrein op te ruimen? We gaan op pad op zondag 21 september. Samen maken we de kermis weer superschoon!

We starten op zondag 21 september om 14.00 uur. We ruimen een uurtje op en daarna gaan we genieten van de kermisattracties!

Tip: denk aan je MikMakspullen, zoals je hesje, een emmer en je knipper. De MikMakkers die meehelpen, krijgen gratis kermismuntjes en olieballen!

SUPERLEUKE SPEELDAG IN BERGHEM!

In het Hoessenboschtheater in Berghem zijn op zondag 19 oktober allerlei leuke dingen te doen. Kom je ook? Geef je dan snel op!

Heb je nog oud speelgoed of boeken die je niet meer gebruikt? Neem het mee! Tussen 09.30 en 12.30 uur kun je het op de superleuke ruilbeurs ruilen tegen speelgoed van andere kinderen. Misschien ga je wel naar huis met mooi 'nieuw' speelgoed! Zo krijgen allerlei spullen een tweede leven.

Robothond

Enjoy Cleaningup komt ook, samen met de robothond BamBam. Hij kan zwerfafval zoeken en peuken oprapen. Ook kun je op avontuur met een 3D-bril op. Neem plaats in de camper en voor je het in de gaten hebt, sta je op de bodem van de oceaan. En wat je daar allemaal ziet...

Lasergamen

En wat dacht je van lasergamen? Bamboebouwen in het bos? Of een kettingreactie maken van afval? Vooral dat laatste wordt gaaf. Wij zorgen voor (schoon) afval, jij gaat bouwen aan een ketting. Het wordt een soort levensgroot domino van afval!

Kom je ook? Geef je dan snel op via de website of scan de QR-code!

Meenemen: je MikMak-hesje, doe kleren aan die vies mogen worden, speelgoed (voor de ruilbeurs) en een drinkbeker of flesje.

Het adres van openluchttheater Hoessenbosch: Hoessenboslaan 51 in Berghem.

MIKMAKKERS OP WIJKSAFARI

MikMakkers zijn overal. In dorpen, wijken en straten ruimen ze zwerfafval op. We zijn benieuwd naar hun avonturen. Dus... gaan we samen op pad! Dit keer zijn we in Oss op bezoek bij MikMakkers Brent (6), Reza (4) en Evin (3).

Brent, vertel. Hoe vaak gaan jullie op pad?

"Ik denk een paar keer per maand. Soms hebben we veel zin om te MikMakken. Dan gaan we vaker. En soms vergeten we het een tijdje. Totdat we er ineens weer zin in hebben!"

Reza: "We MikMakken vaak als we Dorus uitlaten. Dorus is onze hond. Soms gaan we 's avonds MikMakken, in het donker."

Wat voor afval vinden jullie meestal?

Brent: "Sigarettenpeuken, plastic, chipszakken..."

Reza vult aan: "En blikjes, flessen en papier."

Brent: "Ik denk dat we alles bij elkaar al wel twee grote zakken vol afval hebben verzameld."

Waar ligt het meeste zwerfafval?

Reza: "In het parkje bij ons in de buurt."

Brent: "Als we met de auto naar het bos gaan, vinden we vaak ook veel afval."

Waarom vinden jullie MikMakken belangrijk?

Reza: "Afval is gevaarlijk voor dieren. Want sommige dieren eten afval op. Daar kunnen ze van doodgaan. En als er overal afval op straat ligt, wordt het een troepje. Dat is niet de bedoeling."

Hebben jullie nog een tip voor andere MikMakkers?

Reza: "Als je samen gaat, kun je ook samen opruimen."

Brent: "Ga naar een plek waar veel afval ligt. Dan is het extra leuk om op te ruimen. En als je klaar bent, ziet het er weer netjes uit."

Wil jij ook op wijk safari? Stuur dan een mailtje naar mikmak@oss.nl. Misschien komen we de volgende keer langs bij jou!

Dit zijn de TOP-OPRUIMERS in de natuur

MikMakkers die zwerfafval opruimen, zijn supergoed bezig. Maar wist je dat ook veel dieren geweldige opruimers zijn? En dat ze allemaal een eigen aanpak hebben?

Aaseters

Aaseters eten dode dieren op. Denk aan (roof)vogels, zoals eksters, kraaien of raven. Die lusten graag zaden en bessen, maar pikken ook graag in 'kadavers' (dode dieren). Van dode kikkers tot overleden reeën. Zo houden ze de natuur schoon. Andere voorbeelden van aaseters: hyena's, dassen, vossen en zelfs krabben!

Afvaleters

Sommige dieren zijn dol op dode bladeren. Of op... poep van andere dieren! De resten die ze achterlaten, zijn supernuttig. Het is bijvoorbeeld perfecte voeding voor planten. Voorbeelden van afvaleters: pissebedden, regenwormen, mestkevers en duizendpoten.

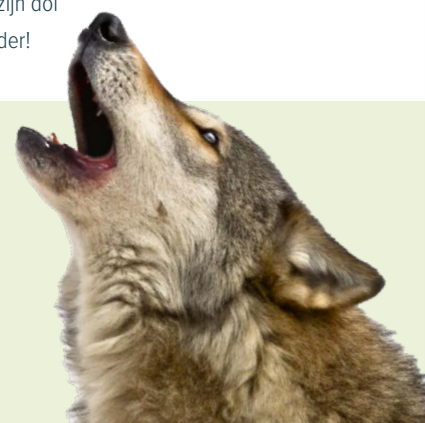
Schoonmakers

Wist je dat de mestkever het sterkste dier ter wereld is? Dit kleine diertje kan gemakkelijk duizend keer zijn eigen gewicht verplaatsen. Mestkevers ruimen poep op van andere dieren. Ook mieren (restjes opruimen), wespen (rot fruit eten) en boktorren (dood hout opeten) zijn perfecte schoonmakers.

Waterhelden

Sommige dieren houden het water schoon. Mosselen en oesters bijvoorbeeld. Ze halen allerlei kleine diertjes uit het water, zoals algen en micro-organismen. En ken je watervlooien? Ook die zijn dol op algen. Door er veel te eten, houden ze het water mooi helder!

Roofdieren

Roofdieren eten andere dieren, net als aaseters. Het grote verschil: roofdieren eten levende dieren. Voorbeelden zijn wolven, katten en roofvogels. Zij doden vaak zwakke of zieke dieren. Dat klinkt zielig, maar daardoor blijven er wél meer gezonde dieren over.

VIJF VERSCHILLEN?

Kun jij ze vinden?

Er zijn in Oss en in de dorpen veel plekken waar zwerfafval ligt. Daarom hebben we onze strip-MikMakkers naar Ravenstein gestuurd. Help jij ze een keertje mee MikMakken?

Deze twee foto's lijken hetzelfde, maar... dat zijn ze niet! Kun jij de vijf verschillen vinden?

Antwoorden: 1. mandje 2. paraplu 3. Rolstoel 4. Hond 5. WC-rol

KORT NIEUWS

SUPERSNEL STATIEGELD STORTEN

Lever je wel eens blikjes in bij de supermarkt? Of statiegeldflessen? Dan weet je: er kan een lange rij staan. Want statiegeld, dat wil iedereen wel. Boudewijn Bal uit Oss heeft een oplossing: een bulkmachine.

Het woord 'bulk' betekent: heel veel. En dat klopt! Want je kunt wel honderd blikjes of flesjes tegelijk in de machine van Boudewijn gooien. De machine sorteert alles. Daarna scan je een QR-code, en je krijgt snel je statiegeld.

Nog een voordeel van de bulkmachine: in de supermarkt krijg je vaak vieze vingers (bijvoorbeeld door lekkende blikjes). Bij Boudewijns machine kieper je alles in één keer naar binnen. Schone handen dus!

Iedere dag worden er bijna 20.000 lege blikjes en flessen ingeleverd. En sinds de machine er staat, al bijna één miljoen!

Misschien denk je: Boudewijn wordt vast rijk met zijn machine. Maar dat is niet zo. Hij krijgt er maar weinig geld voor. En dat geld gebruikt hij om de machine schoon te houden. Waarom hij het dan toch doet? Omdat hij Oss schoon wil houden. Een topper dus, die Boudewijn!

Boudewijns machine is de tweede bulkmachine in Brabant. En pas de zevende in heel Nederland. Benieuwd? Hij staat op Landweerstraat-Zuid 140 in Oss.

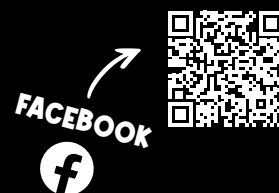

MIKMAK OP SOCIAL MEDIA

Wist je dat je MikMak voortaan ook op social media kunt vinden? We hebben splinternieuwe accounts op Instagram en Facebook.

Hier vind je de laatste nieuwtjes, de leukste activiteiten en de gaafste foto's. Zo blijf je altijd op de hoogte! (en je ouders/verzorgers natuurlijk ook :-))

Kraanwaterdag

Water is superbelangrijk: je drinkt het, je wast je ermee én je maakt er van alles mee schoon. En wist je dat je lichaam ook voor een groot gedeelte uit water bestaat?

We gebruiken best veel water: ongeveer 120 liter water per persoon per dag. Bijvoorbeeld voor:

- Meer dan 40 liter voor de douche
- 30 liter voor het toilet
- 3 liter voor de wasmachine.

Veel hè? En dan hebben we nog niet eens alles genoemd. Zoals tanden poetsen. Of de tuin sproeien.

Wil je water besparen? Vraag het aan je juf of meester. Op 24 september is het namelijk Nationale Kraanwaterdag. Op www.kraanwaterdag.nl kunnen ze gratis leuke lessen bestellen.

Op bezoek bij de burgemeester "DE NATUUR IS GEEN AFVALBAK"

Froukje de Jonge is de nieuwe burgemeester van Oss. Goed nieuws: Froukje vindt het heel belangrijk dat het schoon is op straat. En MikMakkers vindt ze geweldig!

Een tijdje geleden mochten we op bezoek bij de burgemeester. MikMakkers Lieke, Sara, Faas, Wolf, Jaxy en Darwin stelden haar veel vragen. Klaar voor?

Lieke: "Waarom ben je burgemeester geworden?"

"Dat is een goede vraag! Omdat ik het altijd al wilde. Ik schreef het zelfs al in vriendenboekjes, toen ik nog een klein meisje was. Waarom het leuk werk is? Omdat ik veel verschillende dingen kan doen. Iedere dag weer iets anders. Het belangrijkste: zorgen voor alle mensen die in Oss wonen en in de dorpen."

Sara: "Wat vind je leuk aan Oss?"

"Heel veel! Ik ontdekte al snel dat het hier heel mooi is. Je kunt hier fijn wonen. En werken. Ook zijn de mensen aardig. Hoe meer ik hier rondfiets, hoe leuker het wordt. Dus ik ben heel blij om hier te zijn!"

Faas: "Ik vind ijzer en glas in de natuur heel stom. Wat vind jij van afval in de natuur?"

"Wat ik het ergste vind: dat mensen hun afval zomaar weggooien. Bekertje koffie leeg? Of een blikje drinken? Hup, ze gooien het gewoon weg. Maar de natuur is geen afvalbak! Het is slecht voor de bomen en planten, en voor de dieren. Ik vind afval in de natuur gooien heel stom. En dom, want voor lege blikjes krijg je ook nog statiegeld."

Wolf: "Wil je een keer met ons mee MikMakken?"

"Dat vind ik heel leuk! Zelf MikMak ik trouwens ook, samen met mijn man. Niet in Oss, maar in Almere, waar we wonen. Ik vind afval opruimen belangrijk. En je krijgt er een fijn gevoel van. Maar... Leggen jullie dan wel uit hoe een afvalknipper werkt?"

Jaxy: "Heeft u zelf kinderen die Mikmakken? Of kleinkinderen?"

"Ja, ik heb zelf vijf kinderen! De oudste is al dertig. En vaak maken ze zelf best een rommeltje. Maar ze weten wél dat ze dat niet in de natuur mogen gooien. Dat hebben ze goed geleerd."

Darwin: "Waar heb je het meeste rommel gezien? En wat is juist de schoonste plek?"

"Poeh... Goede vraag! Een heel schone plek is onze achtertuin. Daar zorgen we goed voor. En als ik ga zeilen in Friesland, vind ik het daar ook heel schoon. De meeste rommel zie ik op tv. Bijvoorbeeld: een boot die plastic uit de oceaan haalt. Soms schrik ik ervan. Wat gooien we veel afval in de zeeën en oceanen..."

Jaxy: "Moeten er niet meer prullenbakken komen? Bijvoorbeeld in het bos?"

"Een interessant idee. Maar we moeten er goed over nadenken. Want eigenlijk willen we juist dat mensen hun afval mee naar huis nemen. En het daar in de prullenbak of liko gooit. Maar weet je een goede plek voor een extra prullenbak? Dan mag je het altijd vertellen!"

Mikmakkers In actie!

Kijk deze stoere MikMakkers eens hard werken! Dat is nog eens teamwork!

Twee helden maken Herpen een stuk schoner:
Liv en Kee. Supergoed bezig!

Skòn Schip

In de zomervakantie zijn we met de MikMakkers uitgevaren met Skòn Schip. Chris was onze kapitein. Het was een prachtige zonnige dag en wat hebben we samen genoten van het varen. Alle MikMakkers mochten ook zelf even aan het roer. Af en toe legden we de boot aan om op de oevers zwerfafval op te ruimen. Het goede nieuws: er lag maar heel weinig zwerfafval. En nu nóg minder!

MikMakkers scoren op de kermis

Trouwe MikMakkers weten het allang:
we gaan vaak naar de kermis. Om te
genieten van de attracties, maar ook
om afval op te ruimen. Zoals laatst, in
Oss en Berghem.

Heel wat MikMakkers hebben geholpen om de kermis-
terreinen schoon te maken. Wat lag er veel zwerfafval...
Vooral sigarettenpeuken. Maar toen de MikMakkers langs
waren geweest, was het weer brandschoon.

Als dank kreeg ieder MikMakker kermismuntjes
en een lekkere oliebol.

Dankzij deze MikMakkers is
het kermisterrein in Berghem
en Oss weer helemaal schoon.
Geweldig gedaan, toppers!

Kennismaken met
MikMakkers

Wie ben ik?

Naam: *Jen van der Berg*

Leeftijd: *7*

Woonplaats: *Oss*

Later word ik:

nog geen idee

Mijn grootste droom:

*alle pokemons en dieren
kijken en alles mee kan
doen wat ik wil*

Mijn favoriete

film

*knabbel en
babbel rescue
rangers*

tv-programma

*Pokemon en
Bommetje*

boek

*Pokemon
Super deluxe
handboek*

Dit eet ik heel graag:

pizza

En dit lust ik echt niet:

spruitjes

Hier ben ik fan van:

Pokemon en dieren ^{en} magneten

Ik ruim het liefst samen op met:

Vik en Foas

Hier heb ik voor het laatst opgeruimd:

bij Slowcare

Afval op straat vind ik:

glas en niet, goed

Mijn hobby's:

*voetballen
en dieretje
spelen*

Daarom ben ik
MikMakker

*om de natuur
schoon te houden
en de dieren
te helpen
te leven*

Mijn
lievelingsvak
op school:

*gym en
paus*

HERFST-DOE-PAGINA

Blokpuzzel

- Dit groeit aan een eikenboom
Welk seizoen komt na de herfst?
Een rode paddenstoel met witte stippen heet een vliegen...
Dit dier heeft scherpe stekels
Als het regent heb je een ... nodig
In deze maand begint de herfst
Dit diertje maakt een heel mooi web
Bij welk griezelig feest horen pompoenen?
Welk dier verzamelt nootjes voor de winter?
Als het heel hard waait heb je een

1						1				
2										
3	V	L	I	E	G	E	N	5		
4			6							
5				2						
6									4	
7										
8		3								
9									7	
10										

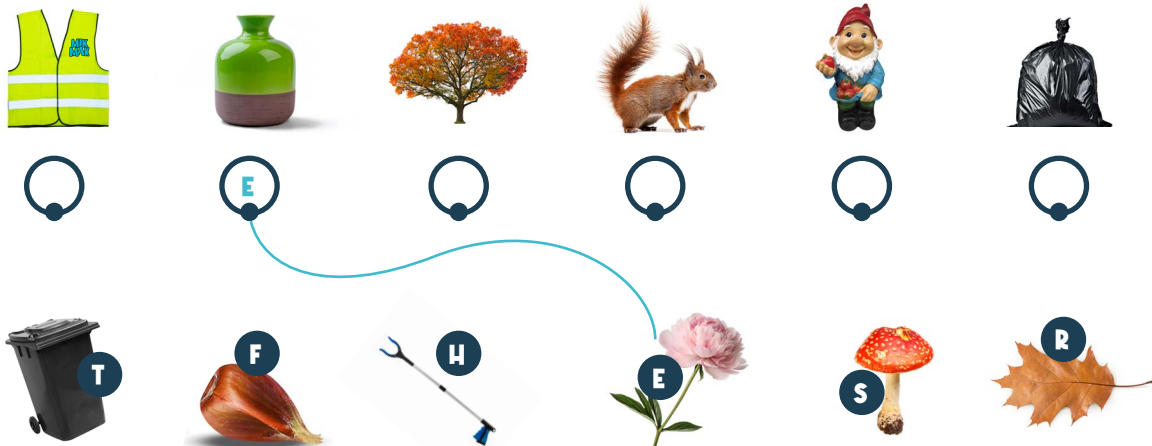
Antwoord

1	2	3	4	5	6	7

Zoek de paren

Weet jij welke plaatjes bij elkaar horen? Trek er een lijntje tussen.
Als je alle lijntjes goed verbindt, vind je de oplossing.

Smullen: restjessoep

Check je koelkast! Liggen er veel (groente)restjes in?
Vraag dan of je die mag gebruiken. Restjes groente zijn namelijk perfect voor een heerlijke soep.

Dit heb je nodig:

- Water
 - Bouillonblokjes (vraag aan een volwassene hoeveel)
 - Aardappelen, pasta of rijst
 - Groentes! Zo veel mogelijk.
- Bijvoorbeeld: paprika, ui, worteltjes, erwten, boontjes, prei en kool. Alles kan!

Tip: je kunt ook vermicelli in je soep doen. Of soepballetjes!

Zo maak je de soep:

1. Snijd de groentes in blokjes (groot of klein)
2. Giet 1,5 liter water in een pan.
3. Laat het water koken.
4. Doe voorzichtig alle groentes in het water
5. Doe de bouillonblokjes erbij
6. Goed roeren.
7. Laat een kwartier pruttelen (en blijf af en toe roeren)

Maak je eigen voederhuisje

Wist je dat je vogels al vanaf oktober moeilijker eten kunnen vinden? Laten we ze een handje helpen. We bouwen een voederhuisje!

Dit heb je nodig:

- Een leeg melkpak
- Schaar of prikpen
- Linaal
- Potloden of stiften
- Touw

Zo maak je het:

1. Maak een leeg melkpak schoon onder de kraan.
2. Draai de dop er weer op.
3. Teken met potlood en een vierkant op de voorkant (6 centimeter hoog, 6 centimeter breed).
4. Knip het vierkant uit.
5. Maak met een schaar bovenin het pak twee gaatjes (hier komt een touw doorheen).
6. Versier het voederhuisje.
7. Strooi er wat voer in, hang het buiten op en klaar!

TIP: MAAK EEN STOKJE AAN DE ONDERKANT. ZO KUNNEN DE VOGELS MAKKELIJKER BIJ HET ETEN.

